

Nidera Handelscompagnie BV
prieš
Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos

(Mokestinių ginčų komisijos
prie Lietuvos Respublikos vyriausybės prašymas
priimti prejudicinį sprendimą)

„Direktyva 2006/112/EB — Teisė į pirkimo PVM atskaitą — Nacionalinis teisinis reguliavimas, pagal kurį teisė į atskaitą nesuteikiama už prieš įregistruojant PVM mokėtoju perparduotas prekes“

2010 m. spalio 21 d. Teisingumo Teismo (trečioji kolegija) sprendimas . . . I - 10388

Sprendimo santrauka

1. *Prejudiciniai klausimai — Kreipimasis į Teisingumo Teismą — Nacionalinis teismas pagal EB 234 straipsnį — Sąvoka (EB 234 straipsnis)*
2. *Mokesčių nuostatos — Teisės aktų suderinimas — Apyvartos mokesčiai — Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema — Perkant sumokėto mokesčio atskaita — Apmokestinamojo asmens pareigos (Tarybos direktyva 2006/112)*

1. Siekdamas įvertinti, ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusi institucija yra „teismas“ pagal EB 234 straipsnį, Teisingumo Teismas atsižvelgia į visas aplinkybes, t. y. ar institucija įsteigta pagal įstatymą, ar ji veikia nuolat, ar jos jurisdikcija yra privaloma, ar procesas šioje institucijoje pagrįstas rungimosi principu, ar ji taiko teisės normas ir ar yra nepriklausoma.

Šiuos kriterijus atitinka Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos vyriausybės, kurios tikslas – objektyviai išnagrinėti mokesčių klausimais pateiktą mokesčių mokėtojo skundą ir priimti teisėtą bei pagrįstą sprendimą.

(žr. 35–36, 40 punktus)

2. 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyva 2006/112 dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos turi būti aiškinama taip, kad ja draudžiama, jog pridėtinės vertės mokesčiu apmokestinamas asmuo, kuris tenkina esmines sąlygas atskaityti šį mokestį remiantis šios direktyvos nuostatomis ir įsiregistruoja kaip pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas per protingą

terminą nuo sandorių, suteikiančių teisę į atskaitą, įvykdymo, netektų galimybės įgyvendinti teisės į atskaitą dėl nacionalinės teisės akto, kuriuo draudžiama atskaityti perkant prekes sumokėtą pridėtinės vertės mokestį, kadangi šis apmokestinamasis asmuo neįsiregistravo kaip pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas prieš naudodamas šias prekes savo apmokestinamojoje veikloje.

Pagal Direktyvos 2006/112 178 straipsnio a punktą tam, kad apmokestinamasis asmuo galėtų įgyvendinti šios direktyvos 168 straipsnio a punkte įtvirtintą teisę į atskaitą, kiek ji susijusi su prekių tiekimu ir paslaugų teikimu, jis turi tenkinti vienintelę formos sąlygą – apmokestinamasis asmuo privalo turėti pagal šios direktyvos 220–236 straipsnius ir 238–240 straipsnius išrašytą sąskaitą faktūrą. Žinoma, apmokestinamieji asmenys taip pat turi pareigą pranešti, kada jų veikla prasideda, pasikeičia ar baigiasi, remdamiesi šiuo tikslu valstybių narių priimtomis priemonėmis, ir tai įtvirtinta Direktyvos 2006/112 213 straipsnyje. Tačiau šia nuostata valstybės narės neleidžiama perkelti teisės į atskaitą įgyvendinimo tuo atveju, jei nepateikiamas toks pranešimas, iki to momento, kada realiai pradedami vykdyti apmokestinamieji sandoriai, ar atimti iš apmokestinamojo asmens galimybę šią teisę įgyvendinti. Be to, priemonės, kurių pagal Direktyvos 2006/112 273 straipsnį valstybės narės gali imtis siekdamos užtikrinti teisingą mokesčio surinkimą ir užkirsti kelią sukčiavimui,

neturi viršyti to, kas yra būtina pasiekti šiuos tikslus, ir kelti grėsmės pridėtinės vertės mokesčio neutralumui. Todėl Direktyvos 2006/112 214 straipsnyje numatyta registracija, kaip ir šios direktyvos 213 straipsnyje nustatytos pareigos, yra ne veiksmas, dėl kurio atsiranda teisė į atskaitą, įgyjama atsiradus prievolei apskaičiuoti atskaitytiną mokestį, o tik formalus reikalavimas dėl kontrolės. Todėl pridėtinės vertės mokesčiu apmokestinamam asmeniui negali būti kliudoma

įgyvendinti savo teisės į atskaitą dėl to, kad jis neįsiregistravo kaip šio mokesčio mokėtojas prieš pradėdamas naudoti įsigytas prekes savo apmokestinamojoje veikloje.

(žr. 47–51, 54 punktus ir rezoliucinę dalį)